

Etika: 39. Rozpoznává náš morální kompas ještě zlo?

VAROVÁNÍ: Tento úvodník odkazuje na účinky války, které mohou být traumatické pro válečné veterány nebo jiné osoby, které zažili extrémní násilí.

Etika

Rozpoznává náš morální kompas ještě zlo?

Etika

Rozpoznává náš morální kompas ještě zlo?

Je to příšerná scéna. Ukrajínští dělníci vykopávají zakopané mrtvoly ruských vojáků výměnou za zajaté ukrajinské vojáky. Směnný kurz je šest za dva — šest mrtvých Rusů za dva živé Ukrajince.

Nemohu prokázat pravdivost tohoto příběhu zveřejněného 21. března 2022 v [The Kyiv Independent](#). Ale víme dost o hrůzách války, abychom věřili, že příběh není výmysl.

V tomto příběhu kazatel vidí zřejmý příklad Velikonočního příběhu - smrt výměnou za život. V případě, že jsou kazatelovy smysly tupé, řádek v úvodní části mu to vysvětlí: „Ve zvratu temné ironie se mrtví vojáci invazní armády vykoupí smrtí - a pomohou zachránit živé.“

Jako bývalý kazatel, který měl kdysi za úkol připravit kázání na každou neděli, je zvyk hledat ilustrace kázání stále silný. Ale výše zmíněná ilustrace se rozpadá v důležitých věcech, na kterých nám všem záleží.

Kompas říká pravdu

Za prvé, celá věc je brutální. Každá část příběhu - to, co mu předchází, konkrétní popsané činy a co bude následovat - je tragické. Uctivé ticho, pláč, spravedlivý hněv - to vše jsou vhodné reakce.

Pokud v nás nějaká taková emoce vzplane, víme, že náš morální kompas není zničený. Z takových reakcí víme, že jsme stále schopni rozpoznat zlo. Kéž se naše smysly neotupí, protože na světě je ještě mnoho zla.

Jeden brutální fakt je, že je mnoho tisíc mrtvých, kteří nemuseli zemřít. Tuto skutečnost nemůžeme přeskočit ani ji uspěchat. Kromě těchto tisíců mrtvých je skutečnost, že mnoho milionů je hluboce traumatizovaných, celé generace. Navíc je těchto mnoho mrtvých spojeno s ještě více miliony, tisíce mil daleko, kteří budou trpět hladem a chudobou v důsledku stejné války.

Nemohu s lehkostí přečíst Kaifáše, který prohlásil: „Neuvědomujete si, že je pro vás lepší, když jeden člověk zemře za lid, než aby zahynul celý národ“ (Jan 11:50). Nikdy nezemře jen ten jeden. A příčina, jak si můžeme představit, že je tak ušlechtilá?

Orientujeme se

Abychom se dostali k explicitnější duchovní představě zmíněné výše...

Ježíš dal svůj život dobrovolně; je pochybné, že tito ruští vojáci se setkali se svou smrtí tak dobrovolně.

Ježíš prožil umírání sám; neposlal někoho jiného, aby za něj zemřel.

Ježíš nebyl poslán zabít; ruští vojáci byli.

Ježíš vstal znovu k životu; ne však tito vojáci.

Ježíšově rodině, přátelům a následovníkům se Ježíš vrátil živý, a to opravdu hmatatelně naživo. Ruští rodiče, manželky a děti dostanou zpět pouze těla svých synů, manželů a otců zabitých na Ukrajině – pokud je vůbec dostanou.

Ježíš nebyl ruský voják. Nebyl povolán autokratem, aby byl vržen do bitvy jako něco málo víc než potrava pro děla. Nebo možná byl Ježíš více podobný těmto vojákům, než si chceme připustit. I on podléhal rozmarům tyranů, ať už to byl Herodes, Pilát nebo Caesar.

Výměna mrtvých ruských vojáků a Ježíšovo vykupitelské dílo – nejsou ekvivalentní. Přesto skutečnost, že Ježíš byl plně člověkem a jeho samotné lidské tělo bylo brutálně znásilněno, je kritickou ekvivalencí nezbytnou k tomu, aby naše spasení bylo účinné.

Napětí mezi skutečným a magnetickým severem

Chápat výměnu těl na Ukrajině jako jakoukoli ilustraci Ježíše je paradoxní. Ve vztahu k ruským vojákům je to zároveň neuctivé – téměř chlípné – a zároveň vrhá Ježíšovu brutální smrt do hlubokého světla. I když se snažím ty dva příběhy smířit, nacházím mezi nimi jen napětí.

Nebezpečí redukování výměny mrtvých těl za živá na ilustraci kázání spočívá v tom, že toho využíváme, jako by to pro nás bylo jen nástrojem k tomu, abychom se vyjádřili.

Přesto, neděláme to my – kazatelé i nekazatelé – pořád? Nevyužíváme lehkomyšlně hrůzy tohoto světa, jako bychom s nimi neměli nic víc než teoretickou představu?

Přiznávám, že moje otázka je hluboce filozofická, ale je to filozofická otázka s hlubokým a zoufalým významem pro skutečný svět. Šest mrtvých vojáků vykovaných a vyměněných za dva živé vojáky nejsou ilustrace; jsou to lidé.

Měli jména, i když žádné psí známky, které by je identifikovaly. Měli rodiny. Měli jiné naděje než jít do války, tím méně ve válce umírat. Měli životy. Ale teď, tady jsme, tady jsem, dělám úvahu nad

jejich mrtvými těly.

Bože smiluj se.

Měli bychom být zděšeni tím, k čemu nás válka dovede, dokonce i ty nejlepší z nás. Před válkou existuje zlo, jehož je válka pouze příznakem.

V reakci na to musíme zkalibrovat svůj morální kompas, abychom rozpoznali zlo ve všech jeho podobách, a musíme mu odolat, protože válka není jeho jediným nebo nejhorším důsledkem.

Eric Black

[Baptist Standard](#)

Eric Black

Eric Black

Eric Black je výkonný ředitel, vydavatel a editor Baptist Standard. Můžete ho kontaktovat na eric.black@baptiststandard.com nebo na Twitteru na [@EricBlackBSP](https://twitter.com/EricBlackBSP).

Vyjádřené názory jsou výhradně názory autora.

-van-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)